

Få utsetter på grunn av økonomi

FOTO: SCAMPK

Ni av ti nordmenn har vært hos tannlegen i løpet av de siste to årene. Behandlingen koster nå i gjennomsnitt 1 687 kroner per pasient, mot 2 679 kroner i 2006. Færre enn én av ti svarer at de utsetter tannlegebesøket på grunn av økonomi. Dette viser en undersøkelse som Synovate har utført på vegne av Tannlegeforeningen i høst. Hovedfunnene er ellers at 62 prosent av befolkningen har vært hos tannlegen i løpet av det siste året. 57 prosent betalte under ett tusen kroner for besøket. To av tre sier at de ikke ville ha endret sin tannbehandling hvis det offentlige betalte, mens én av tre tror de ville ha økt behandlingen.

Ikke si svineinfluensa

FOTO: SCAMPK

Det er ikke like lett å vite hva en skal si alltid. Amerikanske Global Language Monitor har satt opp en liste over årets mest politisk ukorrekte ord og uttrykk, riktignok med glimt i øyet, men ikke uten et visst alvor, skriver ukeavisen Mandag Morgen.

Øverst på listen over det en ikke bør si står svineinfluensa, et ord som en rekke regjeringer og myndigheter har sluttet å bruke, og det av en rekke ulike hensyn som spenner fra svineprodu-senters rykte til religiøse følelser.

I stedet brukes sykdommens formelle navn, Influenza A(H1N1).

Vannklosett er et annet ord på amerikanske fy-listen, fordi det skal ha kommet i miskreditt i miljøbevegelsen. Å snakke om minoriteter er heller ikke god takt og tone i mange kretser. Det blir ansett som ufløst overfor minoritetene, siden de da kan oppfatte seg enda sterkere som nettopp minoriteter. Ordet helgen (saint) er også på vei ut. I den siste juniorordboken fra Oxford University Press er ordet fjernet, i likhet med biskop, kapell og pinse. Andre fyord for den som vil være politisk korrekt er orientalsk og sort får.

Skuffet UiO-rector

Vi hadde forventet å få flere ressurser, men ender faktisk opp med et reelt kutt i basisbudsjettet, sier rektor ved Universitetet i Oslo (UiO) Ole Petter Ottersen til universitetsavisen Uniform. UiO får til sammen 4,035 milliarder kroner i forslaget til statsbudsjett for 2010.

– Jeg er skuffet. Vi kan ikke forstå at dette er i samsvar med intensjonene i regjeringserklæringen om å øke utdanningstilbudet og antall studie-plasser gjennom styrkede basisbevilgninger, sier Ottersen.

– Jeg er bekymret over utviklingen, legger han til, og viser til den forventede stigningen i antall søkere til høyere utdanning i de kommende årene.

– Realiteten er at vi får enda trangere kår i 2010 enn i 2009. Det vil bli enda vanskeligere å drive basisaktivitetene, understreker Ottersen.

Videobrille mot angst

Videobrillen Cinemizer Plus skal fjerne angst hos tannlegen og gjøre at man slapper av, skriver Aftenposten.

Det tyske firmaet Carl Zeiss som er mest kjent for sin optikk, har utviklet videobrillen Cinemizer Plus. Brillen er prøvd av pasienter hos 400 tyske tannleger, og man er skjønt enige om at når pasientene nyter en film under behandlingen slapper de av fra angst

og plager, skriver Elektronikkbransjen.

Cinemizer er en bærbar videobrille med stereolyd fra høretelefon påmontert brillen. Filmen kan man få fra MP3-spiller, mobiltelefon eller bærbar DVD. Brillen kan også brukes bare til musikk, hvis man ikke ønsker bilder. Brillen består ellers av to LCD-skjermer drevet av batterier. Foran skjermene sitter linser som kan justeres og kompenseres for øynenes nær- og langsynthet.

Strammeste budsjett siden hvileskjæret

– Vi får langt færre studie-plasser enn forventet, og plassene er bare halvfinansierte. Samtidig får vi kutt i basisbevilgningen. Dermed kan budsjettet svekke kvaliteten i norsk forskning og utdanning, advarer rektor ved Universitetet i Bergen, Sigmund Grønmo.

– Det kommer overraskende få studie-plasser i forslaget til statsbudsjett. Særlig sett i lys av ambisjonene i Soria Moria II og at regjeringen selv har varslet kraftig studentvekst i en egen utdanningsmelding, sier Grønmo.

Grønmo mener det er spesielt alvorlig at regjeringen i tillegg kommer med reelle kutt i basisbevilgningene sammenlignet med 2009.

– Universitetene må nå gå i dialog med regjeringen om den vanskelige økonomiske situasjonen for norsk forskning og utdanning. Vi har ikke sett et like stramt budsjett siden hvileskjæret i 2007, sier Sigmund Grønmo.

Situasjonen for universitetsforskningen forverres ytterligere uten økte midler til grunnforskning. Universitetene får heller ikke en eneste ny stipendiatstilling.

– Vi hadde forventet et langt mer offensivt og framtidsrettet budsjett for norske universiteter, sier Grønmo til universitetsavisen På høyden.

Kvinnene raskest på odontologi

FOTO: SCARPIK

Selv om det totalt sett er færre menn som tar mastergraden, gjør de det raskest enn kvinnene. Men ikke på odontologistudiet. Her ligger kvinnene et godt stykke foran, viser statistikk over gjennomstrømmingen i høyere utdanning, presentert av Statistisk sentralbyrå på ssb.no.

Over halvparten (53 prosent) av mennene som fullførte en femårig mastergrad i studieåret 2007/2008, gjorde dette i løpet av seks år eller mindre etter at de første gang ble registrert i høyere utdanning. Tilsvarende tall for kvinner var 39 prosent.

På de fleste fagområder hadde en større andel av menn enn kvinner som fullfører, oppnådd graden innen fem og seks år. Mastergraden i odontologi skiller seg imidlertid ut ved at det er en større andel kvinner som fullfører innen fem år. 73 kvinner oppnådde mastergraden i odontologi, og en fjerdedel av dem gjorde det innen fem år. 15 prosent av de 34 mennene oppnådde det samme.

50 prosent vil jobbe utover pensjonsalder

FOTO: SCARPIK

Seniorpolitisk barometer for 2009 viser at flere arbeidstakere ønsker å jobbe etter at de har rett til pensjon. I tillegg viser barometeret at de eldste arbeidstakerne gleder seg mest til å gå på jobben og at de også mestrer arbeidsoppgavene best.

Årets undersøkelse blant den yrkesaktive befolkningen i Norge viser at 50 prosent av alle arbeidstagere og 67 prosent av de over 60 år kan tenke seg å jobbe etter at de har rett til pensjon. I tillegg viser barometeret at 79 prosent av arbeidstakerne over 60 år alltid gleder seg til å gå på jobb. Bare litt over halvparten, 56 prosent, av arbeidstagerne under 30 år sier det samme. 63 prosent av de spurte på 60 år eller eldre sier de mestrer arbeidsoppgavene meget godt. Gjennomsnittet ligger på 53 prosent. Lavest ligger arbeidstakere under 30 år.

Seniorpolitisk barometer 2009 er utført av Synovate på vegne av Senter for seniorpolitikk. Siden 2003 har målingen tatt temperaturen på holdninger som angår seniorpolitikk.

– Seniorpolitisk barometer har avdekket at holdningene til seniorarbeidstakere gradvis er blitt bedre. Det mest interessante med årets barometer er ikke enkeltfunn, men det at disse holdningene er robuste og i liten grad påvirket av finanskrisen, sier direktør Erik Dalen i Synovate.

Frist for nye kunnskapsoppsummeringer

Kunnskapssenteret setter nå i gang prosessen med nye bestillinger av kunnskapsoppsummeringer for 2010. Frist for innlevering av oppdrag er 30. november 2009.

www.kunnskapssenteret.no

Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten har også utgitt en håndbok (2006). Den er laget for å vise hvordan Kunnskapssenteret går fram for å finne, vurdere og oppsummere forskning.

PÅ NETT

Id-tyveri og phishing – hvor utsatt er du?

Ved å ta Datatilsynets selvtest, kan du finne ut hvor utsatt du er for identitetstyveri. Du får også råd om hvordan du skal unngå såkalt phishing, eller fisking etter informasjon på godt norsk. Adressen er www.idtyveri.info

Spas over 50 prosent ved å velge rett bokhandel

Engelske bøker er billigst fra England, men flere norske nettbokhandler følger hakk i hæl, i følge en undersøkelse gjort av bladet Dine Penger.

De engelske nettbukkene Aphrohead.com og Play.com gir deg de billigste bøkene i hele sju av ni tilfeller, De norske nettbukkene Tanum og Capris kommer også godt ut i undersøkelsen.

I og med at bøker er fritatt for moms i Norge, slipper en å betale moms (eller andre tollavgifter eller innførselsgebyrer) på bøker kjøpt i utlandet. Regelen som sier at varer med verdi over 200 kroner må fortolles, kan en altså se bort fra her. Vel å merke om en kjøper bøkene som privatperson til eget bruk.